

LEOPOLD KOSTKOWSKI

ur. 1928; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	Lublin, II wojna światowa, okupacja niemiecka, Żydzi, transporty Żydów, Żyd Ajchental, Holokaust

Sytuacja Żydów podczas II wojny światowej

Nie wiedziałem, gdzie oni się podziewali, wydawało mi się, że mieszkali w dalszym ciągu na tej Lubartowskiej, tu dookoła zamku. To Stare Miasto to największe skupisko Żydów [było], Nadstawna.

Ładowali [ich] do wagonów towarowych i wywozili. Tylko nie pamiętam, czy to było raz na tydzień, czy to co parę dni był taki transport wieziony. No a później te lokale zajmowane przez Żydów były puste.

Był tu taki Żyd, przedstawiciel firmy alkoholowej Baczewskiego, ja nawet znam nazwisko tego Żyda, Ajchental się nazywał. On miał dwie córki i prawdopodobnie gdzieś tutaj w tych wsiach podlubelskich w kierunku północnym te dwie dziewczyny ulokował, bo był dość zamożny. Był taki dzień, gdzie osiemnaście tysięcy Żydów rozstrzelali jednego dnia Niemcy, parę dni przed tym dniem przyszedł do naszego domu, żeby się jakoś, no, nie wiem, o czym on myślał, ale rano potem poszedł do tych swoich córek prawdopodobnie, wrócił po południu i szykował się, [żeby] pójść na Majdanek, bo był taki przykaz niemiecki, że wszyscy Żydzi, których jeszcze [Niemcy] nie zgarnęli [i nie wywieźli] pociągami z giełdy mięsnej podczas takiej masowej likwidacji Żydów – jeszcze Niemcy uważali, że być może ktoś tam gdzieś został, przechował się i tak dalej – mają się zgłosić na Majdanek. I prawdopodobnie on z naszego domu poszedł potem na Majdanek. Nie wiadomo, co się stało, on nie miał wyglądu Żyda, prawda, mógł udawać, że jest Polakiem, i mógł się [przechować]. Nie wiem, czy on wtedy miał opaskę, czy nie miał, chyba nie miał. I tak to było. Ja przypuszczam, że on w tym celu tam poszedł, ale nie mówił. Znał dobrze rodziców, rodzice znali jego, no ale. Przypominam [sobie] te rzeczy, to nie jest przyjemnie.

Data i miejsce nagrania	2019-01-14, Lublin
Rozmawiał/a	Agnieszka Piasecka
Redakcja	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"